

Som i himlen

Som i himlen
Så som i himmelen
instr. Kay Pollak, 2004

Det var ved en tilfældighed, jeg for et par år siden for første gang så, den i 2005 Oscar nominerede Kay Pollak film, "Så som i Himlen". Jeg sad sammen med en flok tidligere studiekammerater og vi talte som altid om vores jobs og det vi kalder "livets store spørgsmål". Jeg fortalte om min brug af film i undervisning og i mine prædikener, og pludselig var der en der udbrød: "Så bruger du film som "Som i Himlen" – hvor er det godt". Jeg måtte jo tilstå, at dén film kendte jeg faktisk ikke, men jeg fik den et par dage efter ind af døren, og så den straks.

Og ja: Den film kan jeg lide, fordi den, som man siger, "går lige ind" hos mig, netop fordi den behandler "livets store spørgsmål".

Den handler om en verdenskendt dirigent, Daniel Dareus, som pga. sygdom søger tilbage til sin barndomsby i Norrland, meget langt fra det pulserende liv, hvor han har gjort karriere. Slut med koncerter – slut med en optaget kalender langt ud i fremtiden. Nu skal han passe på sig selv, og som han siger bare "lytte".

Daniel har fra han var barn haft en drøm om at skabe musik, der kan åbne menneskers hjerter, og denne drøm bliver faktisk til virkelighed, netop i barndomsbyen, hvorfra han ellers ikke havde de bedste minder med i bagagen. For selv om han ikke er genkendt som en af byens egne (han havde fået et andet efternavn, da han blev kunstner), så er han velkendt som verdensberømt dirigent, og at han dukker op, ser den selvbestaltede leder af kirkens kor som korets livs chance. Nu skal dette kor præstere noget stort, tænker han, og det med Daniel Dareus i spidsen.

Daniel bliver korleder, og han ændrer koret fra at være et lille hensygnende kirkekor til at være et stadig større kor, der kan rumme alle, og få det bedste ud af alle. Der bliver et præsenteret og hørværdigt kor ud af en flok helt almindelige mennesker – der skabes den bedste musik, der hvor man ikke havde forventet det. Det ender også med, at koret sammen drager til Østrig, for at deltage i en konkurrence for amatørkor, hvor det viser sig, at Daniels drøm går i opfyldelse.

Men der går en lang fortælling forud for turen til Østrig. Vi lærer Daniel og byens befolkning at kende, både som enkeltpersoner, og via de relationer de på godt og ondt indgår i. Vi bliver vidner til en masse store og små konflikter i lokalsamfundet, og i nogle af kormedlemmernes privatliv.

Selv i præstegården bliver der røre, da præstens kone får en fremtrædende rolle, både som kormedlem, og som en præstekone, der ikke deler livssyn med præsten. Hun bliver en meget engageret deltager i koret, mens præsten gør hvad han kan for at få det stoppet, og via denne konflikt bliver der samtidig åbnet op for en konflikt mellem disse to menneskesyn – det lyse og det mørke, i deres private rum.

Så er der den unge pige, Lena, som forelsker sig i dirigenten. Via hende får vi den obligatoriske kærlighedshistorie med i filmen.

Men vi præsenteres ikke for kærlighedshistorien, for kærlighedshistoriens skyld, ligesom vi ikke præsenteres for konflikterne mellem byens indbyggere, både de gamle konflikter, der går helt tilbage til barndommens mobning, og ungdommens uforløste følelser og de konflikter der grunder i alvorlige ægteskabelige problemer, ikke er der, for at skabe spænding i filmen.

Det hele bruges til at bygge en forståelse op for den verden vi er dumpet ned i sammen med Daniel, og for at åbne vore øjne for livets muligheder, i det helt almindelige, til tider umulige, liv.

Filmens pointe, der går som en rød tråd gennem den, er, at vi alle sammen har en grundtone, som det er vigtigt at finde. Grundtonen kan man lytte sig til, og derved få frem. Det handler i første omgang om sang, men egentlig, handler det jo om hele livets sang, som jo vel at mærke er en korsang – altså noget vi præsterer i et fællesskab. Men tonen kommer ikke af sig selv, man skal så grueligt meget igennem, som vi ved, men det kan lade sig gøre, og det er dét, filmen smukt konkluderende viser.

Derudover føres vi, på en for mig at se meget gennemtænkt måde gennem en gruppe menneskers liv, og dybt ind i disse mennesker. Vi ser, hvordan mennesker kan ødelægge hinanden i stedet for at være der for hinanden. Vi ser, hvordan nogen prøver at elske livet, mens andre prøver at forsvare det. Vi møder alle mulige mennesker, der hvor de er i deres liv.

Og så stilles vi som sagt over for nogen af livets store spørgsmål, også undervejs i filmen: Findes der synd? – er et af spørgsmålene, som stilles af præstens kone i et skænderi med præsten hvor hun udbryder: "Der findes ingen synd" - et udsagn til debat og eftertanke.

Et andet sted er det det evige liv, der er oppe og vende. Lena, den unge pige, der er forelsket i Daniel Dareus siger nemlig, i en dybt personlig samtale om bl.a. angst og engle til sin kæreste Daniel, som hun har fornemmet er bange, at "Der findes ingen død". Så jo, der er stof til mange tanker, også præstetanker i denne film.

Og hvis jeg slutteligt med få ord skal fortælle, hvorfor jeg kan lide filmen "Som i himlen", så vil det være, "fordi den virker". Den fortæller livshistorier med kant, og den efterlader en med en tro og et håb på, at det nytter at lytte, vi har hver vores grundtone, som vi kan synge ud i et fælles kor.

Jeg har set filmen nogle gange efterhånden og jo – jeg skal se den igen.

Lars Peter Wandsøe Kristiansen, sognepræst Marstal, Ærø.